

Fremstillingsprisberegner mælk

Michael Groes Christiansen

SEGES Innovation, Ledelse & Økonomi samt ekstern konsulent

Fremstillingspris mælk i prognoseprogram

Interessen for selv at kunne fange fremadrettede budgetafvigelse i løbet af året er forholdsvis stor hos producenterne. SEGES har lavet forskellige prototyper på fremstillingsprisberegner/prognosemodeller, hvor der på en nem måde kan stilles på flere faktorer samtidigt i budgettet. I denne artikel gennemgås en prototype for fremstillingspris mælk, hvori årets lagte budget relativt nemt kan justeres, og den samlede resultatpåvirkning på driftsgrenen fremkommer. Samlet fokus over året, bør måske være mest på likviditetsændringer i forhold til det lagte budget og lidt mindre på selve ændringen i fremstillingsprisen.

Baggrund

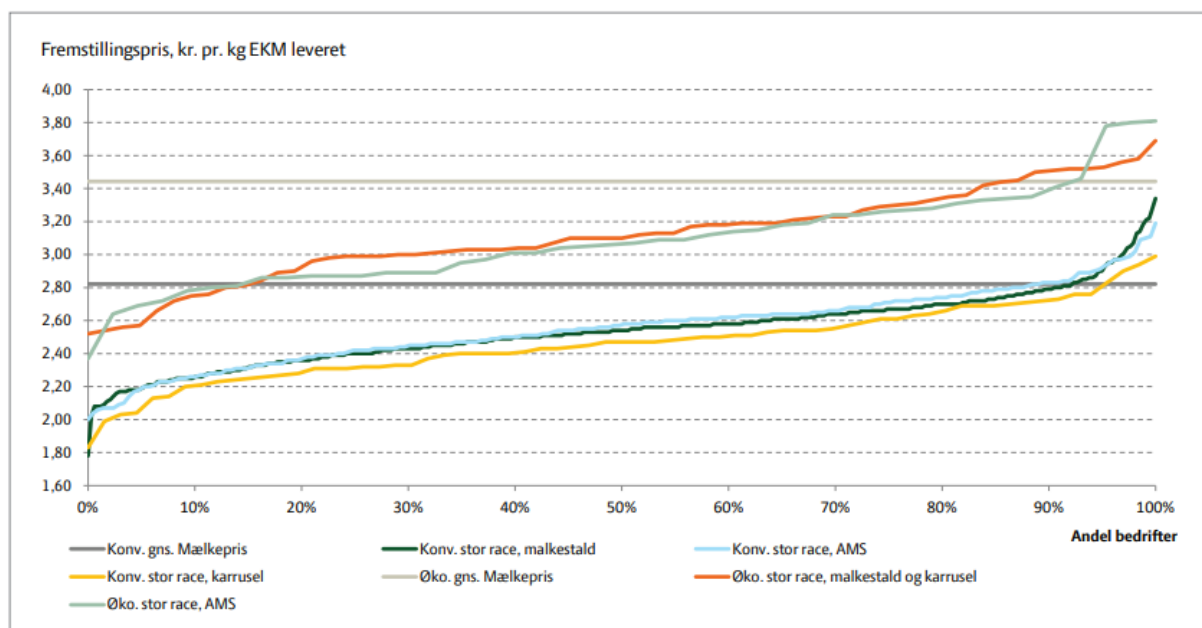
Fremstillingsprisen for et landbrugsprodukt er et meget brugt sammenligningstal, som både bruges af producenter, rådgivere og den finansielle sektor. Det beregnes hvert år i mange driftsgrenanalyser, da forskellige besætningsstørrelser gør, at totalresultatsammenligninger ikke er brugbare.

Fremstillingspris fortæller noget om en bedrifts konkurrenceevne i forhold andre lignede bedrifter. Det er således også et nøgletal for, hvor velvilligt der kan skabes ekstern kapital. Dette både ved nye investeringsprojekter men også hvis der skal gives driftskreditter til at holde allerede foretagne investeringer i gang.

Da landbrug oftest er pristagere (andre sætter prisen på produktet), har producenten kun selv indflydelse på selve fremstillingsprisen. I figur 1 som stammer fra Business Check Kvæg 2021 er der 2 vandrette linjer, nemlig den pris som blev betalt for økologisk (3,44 kr./EKM kg) og konventionel mælk (2,82 kr./kg EKM). Den gennemsnitlige fremstillingspris var henholdsvis ca. 3,1 og 2,5 kr./kg EKM, hvor EKM står for energikorrigeret mælk.

I 2021 var der således kun 10 % af mælkeproducenterne, som havde en fremstillingspris som var højere end afregningspriserne. Som grafen antyder, er der nogen forskel i fremstillingspriser. Der er en spredning på 22 øre/kg EKM svarende til, at ca. 32 % af producenterne kan gøre det +/- 22 øre/kg mælk bedre eller værre end midtergruppen, som ligger i 16-88 % fraktilen.

Figur 1. Spredning i fremstillingsprisen på mælk på bedrifter med stor race, opdelt efter malkesystem og konventionel/økologi

I dette notat skriver SEGES om en demoversion af fremstillingspris mælk i et prognoseprogram. Men demoversionen kan mere end bare at regne en ny fremstillingspris ud for mælk. Der kan være mange prisændringer uden, at det betyder, der skal laves noget om i driften på bedriften.

Det er af andre årsager man følger sine omkostninger i sin besætning, nemlig hvad summen af afvigelser fra budgettet kan betyde for bundlinjen, og dermed måske årets likviditet.

Fremstillingspris mælk i prognoseprogram

Hvis man inden for mælkeproduktion kan forudsige afregningen pr. kg energikorrigeret mælk (EKM mælk), samt fremstillingsprisen pr. EKM, og kender den årlige produktion af mælk, så har man en god prognose for årets resultat.

Resultat EKM total = (Afregningspris i kr./EKM – Fremstillingspris i kr./EKM) * volumen i kg EKM

Præcist sådan er prognoseprogrammet for fremstillingspris mælk også bygget op, så de 3 piller indgår i beregningen som vist i tabel 1.

Tabel 1. Prognosen for resultatet for året i sin mest simple form. Volume i kg EKM * (afregningspris - omkostning i kr. EKM)

Mælk i EKM/år	3.400.000
Pris pr. kg EKM	3,73
Omkostning i EKM	3,02
Prognose årets resultat	2.414.000

Analyse af bedriftens omkostninger

En kort opstilling af det opstillede eksempel med hensyn til fremstillingspris vist i tabel 2. Her er der summeret fra programmet, som i sig selv kun summer på samlet fremstillingspris (3,02 kr./EKM), foederomkostning (1,85 kr./EKM) og el, diesel og arbejdsomkostninger (0,56 kr./kg EKM).

Af en fremstillingspris på 302 øre/kg EKM udgør foder i alt 61,3 % af omkostningerne eller 185 øre/EKM.

For en mælkeproducent kan foderbudgettet med fordel opdeles i korn og proteinfodermidler, som det er gjort i programmet. Det er standardfodermidler som nemt kan indkøbes, hvis bedriften ikke selv dyrker dem. Malkekøer fungerer kun med et vist minimum af grovfoder. Grovfoder er ikke en ordinær handelsvare, og volumen/tons foder gør, at det helt klart er billigere og nemmest at få det dyrket i lokalområdet.

Hvis køernes mælkeydelse falder, er det oftest korn/protein, der er brugt mindre af og ikke grovfodermængden, og omvendt kan en højere mælkeydelse oftest opnås via standardfodermidler som korn/proteinfoder.

Det bemærkes at for at holde programmet simpelt, så indgår dyreindtægter som et fradrag i fremstillingsprisen.

Tabel 2. Opstilling af summer fra programmet med hensyn til omkostning i øre/kg EKM samt % andel

Fremstillingspris mælk 2023 - startbudget	Øre. pr. kg EKM	% af total omkostning
I alt foderomkostning standardfodermidler	112,7	37,4%
I alt omkostning grovfoder	66,2	22,0%
Mineraler og vitaminer	5,9	2,0%
I alt omkostning fodermidler til mælk og opdræt	184,8	61,3%
Øvrige stykomkostninger	27,6	9,2%
Dyreindtægt i alt	-43,0	-14,3%
Kapacitetsomkostninger i alt	82,2	27,3%
Kapitalomkostninger i alt	50,0	16,6%
I alt fremstillingspris mælk	301,6	100,0%

Mange forhold kan afvige fra budget, både mælkeydelse, salgspriser på mælk og også ens egen fremstillingspris.

Når bedriftens startbudget for året er lagt ind i programmet, er det nemt at skrue på priser og mængder, og følge effekten på årets resultat.

Sådan bruges programmet:

- Lav dit budget for en given periode
- Budgettet giver dig overblik over nødvendige input i produktionen, fx fodermængder
- Afdæk behovet, eller hvordan input kan realiseres (løbende input, fremskaffelse af disse samt priser).

Indlæg dit mælkeproduktionsbudget i værktøjet.

Programmet er opbygget således:

- Valg af relevante fodermidler fra budget
- Forbrug af fodermidler + pris
- Kapacitetsomkostninger fra budget, enheder og pris
- Kapitalomkostninger
- Produktion
- Resultat.

= Noter dig årets resultat, som er vist i figur 2, da demoprogrammet ikke gemmer dette udgangspunkt.

Figur 1. Bundlinjen i det lagte budget

Resultat pr. EKM leveret
0,71 kr. pr. EKM Leveret
Samlet resultat, mælkeproduktion
2.430.088 kr.
Samlet resultat, mælkeproduktion ekskl. ejerløn og egenkapitalsforrentning
2.834.288 kr.

Udover dine egne driftsgrensbudgetter:

- Lav et likviditetsbudget for perioden for hele bedriften
- Undersøg via dette - behovet for eventuel ekstra ekstern finansiering
- Hvor meget sikkerhed er der lagt ind ved negative afvigelser i budget.

Udsnit fra programmet

Man starter programmet med at vælge fodermidler (figur 3).

Figur 2. Valg af fodermidler

Fremstillingspris mælk 2023 - artikel budget

Valg af fodermidler

Vælg de fodermidler der skal vises nedenfor, ved at klikke på boksene med fodermidler

☒ Eget korn	☒ Sojaskrå	☐ Rapsskrå	☐ A-blanding	☒ C-blanding	☐ Kalveblanding
☒ Indkøbt korn	☒ Rapskager	☐ Øvrig proteinfoder	☐ Mættet fedt	☒ Øvrig biprodukter	☐ Lupiner
☒ Mælkeerstatning	☐ Øvrig andet eget foder	☒ Eget kløvergræs	☐ Indkøbt kløvergræs	☐ Kolbemajs	☒ Øvrig grovfoder
☐ Hestebønner	☒ Afgræsning	☒ Eget majsensilage	☒ Indkøbt majsensilage		

Så tilretter programmet sig, så kun priser og mængder på valgte fodermidler kommer frem (figur 4).

Figur 3. Indlagte mængder og priser kan nemt rettes

Korn			
Eget korn: Tons i budget 2023: 203	Kg pr. dag	Eget korn (Gennemsnitspris budget 2023: 1,78 kr.) ⓘ	Øre. pr. EKM
203,0	556	1,78 kr. pr. kg	10,6
Indkøbt korn: Tons i budget 2023: 466	Kg pr. dag	Indkøbt korn (Gennemsnitspris budget 2023: 2,43 kr.) ⓘ	Øre. pr. EKM
233,0	638	2,43 kr. pr. kg	16,7
Proteinfodermidler			
Sojaskrå: Tons i budget 2023 : 163	Kg pr. dag	Sojaskrå (Gennemsnitspris budget 2023: 5,81 kr.)	Øre. pr. EKM
163,0	447	5,81 kr. pr. kg	27,9

Omkring fodermodulet - testbrugercitat fra en mælkeproducent:

"Denne måde at opstille foderet på gør, at det er nemt at overskue og let at prøve noget af. Jeg har allerede været inde og prøve det af, inden I skulle komme på besøg. Det er let og overskueligt at gå i gang med."

Andre testbrugere følte omvendt at de kom lidt til kort, hvis der var store ændringer fra budget til en ny foderplan. Hvis ændringer bliver for store, må man nok først simulere ændringer i DMS, og så indlægge resultater for dette i en ny foderplan.

Cash is king - likviditet er vigtigere end resultat på kort sigt

Bag et hvert godt budget ligger der også et likviditetsbudget. I budgettet er der et samlet resultat på 2.834.288 kr. fra mælkeproduktionen og dette er inklusiv en afskrivning på stalden 1.150.000. Med uændret lager og besætningsforskydning er der faktisk ca. 3.984.000 kr. når året er omme til at afdrage diverse gældsforpligtigelser.

Ændringer fra budget til realiseret

Nogle gange stiger fremstillingsprisen bare, uden at producenten kan gøre noget, fx hvis elpriserne stiger eller renten går op, og der er variabelt forrentede lån på bedriften.

Nedenstående er eksempler fra programmet, som beregner effekt på bundlinjen.

Ændret renteniveau ved variable halvårligt renteniveau

Renten stiger uforudset i forhold til budget med 2 % i 2. halvår. Da programmet regner i hele år, skal renten for hele årets budget kun øges med 1 %. Det koster ca. 120.000 kr. på bundlinjen.

Dette øger fremstillingsprisen ca. 3,6 øre/EKM.

Ændret elpris

Hvis el-prisen har været 20 øre/kWh højere i 1. halvår end budgetteret, og dette forventes at fortsætte året ud, koster dette 1,2 øre/EKM i øget fremstillingspris eller ca. 43.500 kr.

Disse uforudsete hændelser koster altså ca. 163.500 kr. på årets forventede resultat.

Ændret afregningspris

Hvis man oven i dette forventer 30 øre/EKM i mindre afregning fra mejeriet, så er årets forventede resultat formindsket med 0,842 mio. kr.

Likviditetsændring samlet

Ovenstående ændringer øger fremstillingsprisen, og afregningsprisen er samtidigt lavere. De viste eksempler er nemme konsekvensberegninger på hvor meget et forventet cash-flow/resultat i løbet af et år kan ændre sig. Man er både omkostningstager og pristager, og kan som producent intet gøre ved det i første omgang, bortset fra måske at prøve at sænke elforbruget.

En bedrifts resultat sætter sig på likviditeten, så enhver afvigelse fra et lagt budget får konsekvenser.

Et mindre resultat på 0,842 mio. kr. i forhold til budget, kan betyde, at der skal laves en ny aftale om de lån og gældsforpligtigelser, som er på bedriften.

Flere deltagere som har prøvet demoversionen, argumenterer i den forbindelse også for, at værktøjet og en prognose er et stærk kort at spille i banken ved, at man som landmand på forkant kan sige, hvis man for eksempel kommer til at mangle likviditet. Dette kan skabe ro for landmanden selv og dennes samarbejdspartnere.

Programmets styrke er at det er nemt at overskue, og det er nemt at skrue på diverse in- og outputpriser, så længe at brugeren husker på, at **periodelængden er 1 år**.

Mælkeydelsen stiger/falder:

I programmet kan årets mælkeproduktion i volumen justeres. Udover dette så beregnes MJ pr. EKM leveret som vist i figur 5. Dvs. hvor meget foder omregnet til MJ energi der er brugt på at lave denne mælk. Dette er nok en udmærket tilføjelse at have med i programmet - for ekstra mælk laves normalt ikke uden foder. Programmet kan holde øje med sammenhængen mellem foder brugt i FEN og den samlede mælkeydelse.

Figur 4. Beregnet MJ pr. EKM leveret og hvor meget ændringer i foderinput budget eller justering i mælkeproduktionen betyder for MJ per EKM leveret

De producenter, som lavede noget om i mælkeydelse/foderplaner, havde dog lidt svært ved at forholde sig til, hvor meget en ændret mælkeydelse ville betyde for foderbruget og for foderinput. Indtil videre er denne del af programmet måske mere en lille påmindelse om forholdet mellem FEN-input omregnet til MJ energi (det gør programmet selv) og så mælkeydelsen på bedriften.

Større justeringer i foderbudget

Juni 2023 blev meget tør, og derfor har visse mælkeproducenter været i bekneb med deres græssensilage, da 2. slæt mange steder gav alt for lidt. Hvilke konsekvenser dette har for bedriften, kan ligeledes belyses i programmet, og beregnes som en ændring i fremstillingsprisen.

Der er flere muligheder for at kompensere for manglende græs fra 2. slæt. Man kan fx øge andel af korn/soja, supplere græssensilagen med andet grovfoder enten majs eller fx hø/halm til ungdyr eller man kan acceptere en ydelsesnedgang. En ydelsesnedgang kan også opleves, hvis man supplerer med ringere grovfoder som hø eller halm. Ydelsesnedgang er dog sjældent et attraktivt valg, da producenterne har erfaring for, at kørerne kan være svære at få op i ydelse igen, selvom de igen får den rette mængde og kvalitet af grovfoder. Indkøbt protein i korn/soja er relativt dyrt, og der er grænser for, hvor meget man kan øge mængden af korn/soja som compensation for grovfoder uden problemer hos kørerne.

Økonomien i alle disse muligheder, kan alle belyses i programmet og beregnes som en ændring i fremstillingsprisen. Altså en what-if-analyse af de konsekvenser, det har for fremstillingsprisen og totaløkonomien, givet af et bestemt valg af erstatningsfoder for det manglende 2. slæt. Hermed har landmanden et reelt værktøj til at vurdere, hvilket alternativ der er bedst. Dog skal han selv sikre, at hans analyse også i praksis kan fungere i den daglige fodring, så den ikke giver komplikationer.

Korrigerende foderbudget

Et oplagt valg til erstatning af ét manglende slæt græs, er dog at købe græs hos en nabo, hvis muligt. I den følgende gennemgang af modellen antages det, at denne mulighed er opstået.

Der må regnes med en højere pris på det købte foder end på eget fremstillet, for at dække over omkostninger til længere transportafstand, høj pris til sælger på grund af knaphed, og eventuelt et genesileringstab, hvis der købes fra et overskudslager.

Udgangspunktet for dette beregningseksempel er som vist i figur 6. Der er regnet med et behov for 660.000 FEN i græs til 1,5 kr. pr. FEN. Indkøbt græsensilage lægges i praksis ind under eget kløvergræsensilage i dette eksempel, da det fodringsmæssigt ikke adskiller sig fra egenproduceret.

Figur 5. Udgangspunktet for vores budget er et behov = produktion i mark på 660.000 FEN

Tørken gør, at der må indkøbes ét slæt græs fra en anden landmand, og et simpelt gennemsnit over 5 slæt betyder, at der købes 132.000 FEN. Vurderingen er, at disse indkøbte FEN koster 2 kr. opfodret hos køerne. Det betyder, at der beregnes en ny gennemsnitspris på græsensilagen, som stiger med 10 øre til en gennemsnitspris på 1,60 kr. pr. FEN for at afspejle de dyrere foderenheder, der er indkøbt. Dette indlægges i programmet slider så prisen øges fra 1,5 kr./FEN til 1,6 kr./FEN

Figur 7. Gennemsnitsprisen på græsensilagen er steget med 10 øre på grund af indkøb

Resultatet viser, at fremstillingsprisen hæves med 2 øre pr. kg EKM. Umiddelbart lyder det ikke alarmerende, og også som en acceptabel løsning på problemet med manglende grovfoder. Ud fra denne analyse giver det mening at købe foderet fra naboen.

For at komme helt i mål, må der dog ses på det endelige resultat på bundlinjen for køerne. Her var der før behovet for indkøb en bundlinje på 2.834.300 kr. før ejerløn og EK-forrentning (figur 8).

Figur 8. Bundlinje før indkøb af grovfoder

Efter indkøbet fås nu en bundlinje på 2.768.300 kr., og der er derfor tabt 66.000 kr. svarende til de 50 øres forskel i pris på 132.000 FEN (figur 9).

Figur 9. Bundlinje efter indkøb af ensilage

Samlet resultat, mælkeproduktion
2.364.088 kr.
Samlet resultat, mælkeproduktion ekskl. ejerløn og egenkapitalsforrentning
2.768.288 kr.

Dette tab siger dog ikke umiddelbart noget om den likviditet, der er behov for, for at kunne kompensere for det manglende grovfoder. Det største tab ligger i marken (ikke vist her), hvor der er tabt 132.000 FEN X 1,50 kr. som indtægt ved salg til kørerne.

Vurderingen af, hvor meget likviditet der så reelt er behov for i denne situation, vil kræve, at man enten går tilbage til likviditetsbudgettet eller, at man bruger tilsvarende beregningsmodel som ovenfor udviklet til grovfoderet. Umiddelbart er der et tab i marken på ét manglende slæt, men likviditetsmæssigt spares dog også de fleste af udgifterne til bjærgningen af dette slæt, hvis dette ikke indgår som betaling til køb hos nabo. Et realistisk bud kan være, at der spares 40 øre pr. FEN i udgifter til bjærgning. Således vil der skulle bruges ca. 1,60 kr. pr. FEN i likviditet på de 132.000 FEN der købes, hvilket vil sige 211.200 kr. Altså et langt større likviditetsmæssigt behov end det der blev belyst ved at se på fremstillingsprisen for mælk alene.

Mellemregninger, fx beregning af ny gennemsnitspris for grovfoder, er ikke let at håndtere i beregningsværktøjet alene. Dette ses også af ovenstående beregning, hvor man både har behov for beregninger af fremstillingspris mælk og fremstillingspris græsensilage, for at nå nogenlunde i mål. Hertil kræves der også ekstra beregninger, som må laves udenfor programmet.

Hvis der skal laves meget mere om, fx mindre grovfoder og mere indkøbt byg og sojaskrå, så vil de fleste nok skulle lave beregninger i DMS, hvor fodermodulet indgår. Det var ihvertfald nogle af testlandmændenes holdning, efter de havde prøvet at lave større ændringer i deres foderplan.

Beregningsværktøjet med fremstillingspris på mælk alene vil også i denne simple beregning undervurdere det reelle tab ved tørken. Det største tab ligger i marken, for mange af udgifterne til at lave 5 slæt er allerede afholdt, eller kan ikke undgås fremadrettet, fx gødningstildeling, markplan, omkostninger til etablering af græsmark osv. Disse omkostninger er mere eller mindre ufravigelige, og når der kun er 4 slæt tilbage at fordele disse omkostninger på, vil det reelt set presse gennemsnitsprisen op på de resterende foderenheder, der nu kan bjærges på 4 slæt. Alternativt skal der indregnes et tab i markkalkulen. Hvor tabet lægges, er op til den enkelte landmand at afgøre.

Samlet konklusion

Programmet giver et godt overblik over hvordan fremstillingsprisen er skruet sammen af forskellige delkomponenter, og hvordan realiserede inputpriser påvirker fremstillingsprisen.

Fremstillingspriser er vigtig for benchmarking med andre bedrifter engang imellem, og relativt sikre når periodelængden er 1 år. I løbet af året er det måske mere de akkumulerede afvigelser i forhold til budget som er interessante at fange, af hensyn til ens fremskaffelse af ekstra likviditet ved negative afvigelser.

Programmet kan derimod bruges til at kigge frem i tiden, noget som en budgetopfølgning ikke gør, og prædiktere væsentlige ændringer i forhold til det lagte budget.

Programmet kan godt simulere store ændringer i foderbudget, men næppe uden støtte fra DMS eller andre fodermoduler. Ændringer i bundlinjeresultatet kan demoværktøjet dog klare ret godt, om end nogle ændringer i årets inputpriser eller mængder er sværere end andre at håndtere for brugeren end andre.

Eksemplet med manglende eget udbytte i marken, påvirker likviditet mest et andet sted på bedriften, og derfor vil der også være behov for en beregning i denne del af bedriften også.

Konklusionen er, at beregningsværktøjet udarbejdet på fremstillingspris mælk er godt til at beslutte om, det giver mening at indkøbe foder for at producere mælk. Derimod er det ikke let at gennemskue herudfra, hvor meget likviditet der behøves, ligesom en isoleret betragtning på kun mælkeproduktionen, ikke vil klarlægge det fulde tab, der for en stor dels vedkommende kan ligge i marken. Hvis der sideløbende med dette også bruges samme beregningsværktøj for grovfoderproduktionen, er dette problem dog løst.

En automatisk uploading af budgettal med realiserede priser undervejs i året, samt mængder og output i et simpelt værktøj som dette, ville være godt for en bedrift. Via dette kan afvigelser for budget hurtigere fanges og forbedre samarbejdet mellem producent, driftsøkonom og ens finansielle partnere for at fremskaffe eventuel ekstra likviditet.

Fremadrettet og forslag til forbedringer

En automatisk budgetopfølgning, ville vise afvigelser fra årets lagte budget, men når der så kigges fremadrettet, skulle programmet måske have mulighed for at regne på årets resterende periode-længde.

Muligheden for at lægge en ny inputpris på for resten af perioden, såsom at en rentestigning på et kort rentelån kun får effekt på resten af året. Som det er vist i eksempel på en rentestigning i 2. halvår på 2 % point, jo kun påvirker det samlede resultat med 1 pointrentestigning.

Appendix

Opstilling i tabelform af de enkelte komponenter i prognosen for fremstillingsprisen i prognosen

Fremstillingspris mælk 2023 - artikel budget		% af total
Eget korn (Gennemsnitspris budget 2023: 1,78 kr.)	10,6	3,5%
Indkøbt korn (Gennemsnitspris budget 2023: 2,43 kr.)	16,7	5,5%
Sojaskrå (Gennemsnitspris budget 2023: 5,81 kr.)	27,9	9,3%
Rapskager (Gennemsnitspris budget 2023: 3,01 kr.)	28,8	9,6%
C-blanding (Gennemsnitspris budget 2023: 3,74kr.)	25,6	8,5%
Mælkeerstatning (Gennemsnitspris budget 2023: 25,5 kr.)	2,9	1,0%
Øvrige biprodukter	0,2	0,0%
I alt foderomkostning indkøbt foder og eget korn	112,7	37,4%
Eget kløvergræsensilage (Gennemsnitspris budget 2023: 1,5 kr.)	29,1	9,7%
Afgræsning (Gennemsnitspris budget 2023: 1,0 kr.)	1,2	0,4%
Majsensilage (Gennemsnitspris budget 2023: 1,25 kr.)	26,6	8,8%
Indkøbt majsensilage (Gennemsnitspris budget 2023: 1,25 kr.)	8,6	2,9%
Øvrigt grovfoder	0,7	0,2%
I alt omkostning til grovfoder	66,2	22,0%
Mineraler og vitaminer	5,9	2,0%
I alt omkostning fodermidler til mælk og opdræt	184,8	61,3%
Øvrige stykomkostninger		
Dyrlæge og medicin: budget 2023: 160.000kr.	4,7	1,6%
Øvrig stykomk.: budget 2023: 780.000 kr.	22,9	7,6%
Øvrige stykomkostninger	27,6	9,2%
Dyreindtægter		
Salg af køer: budget 2023: 92 stk.	-23,0	-7,6%
Rest salg af dyr: budget 2023: 750.000 kr.	-22,1	-7,3%
Dyreomsætning: budget 2023: -110.000kr.	3,2	1,1%
Øvrige indtægter: budget 2023 i driftsgren 37.500kr. □	-1,1	-0,4%
Dyreindtægt i alt	-43,0	-14,3%
Kapacitetsomkostninger		
El (Gennemsnitspris budget 2023: 1,8 kr.)	11,1	3,7%
Diesel (Gennemsnitspris budget 2022: 5,9 kr.)	2,8	0,9%
Maskinstation.: Omk i driftsgren budget 2023: 30.000 andel 4%	0,9	0,3%
Lønomk.: Løn i driftsgren budget 2023: 1.100.000		
Ejerlønomk.: Baseret på 2022: 325.000		
Andel af lønomk. fordelt i driftsgren i 2022 (89%)	41,9	13,9%
Vedligehold	16,2	5,4%
Øvrige kapacitet omkostninger	9,3	3,1%
Kapacitetsomkostninger i alt	82,2	27,3%
Kapitalomkostninger		
Kapital bundet i mælkeproduktion	16,2	5,4%
Afskrivninger i mælkeproduktionen	33,8	11,2%
Kapitalomkostninger i alt	50,0	16,6%
I alt fremstillingspris mælk i øre/EKM	301,6	100,0%

Fremstillingspris mælk 2023 - artikel budget

Valg af fodermidler

Vælg de fodermidler der skal vises nedenfor, ved at klikke på boksene med fodermidler

☒ Eget korn	☒ Sojaskrå	☐ Rapskrå	☐ A-blanding	☒ C-blanding	☐ Kalveblanding
☒ Indkøbt korn	☒ Rapskager	☐ Øvrig proteinfoder	☐ Mættet fedt	☒ Øvrig biprodukter	☐ Lupiner
☒ Mælkeerstatning	☐ Øvrig andet eget foder	☒ Eget kløvergræs	☐ Indkøbt kløvergræs	☐ Kolbemsgræs	☒ Øvrig grovfoder
☐ Hestebønner	☒ Afgræsning	☒ Eget majsensilage	☒ Indkøbt majsensilage		

Korn

Eget korn: Tons i budget 2023: 203

203,0

Kg pr. dag

556

Eget korn (Gennemsnitspris budget 2023: 1,78 kr.)

1,78 kr. pr. kg

Øre. pr. EKM

10,6

Indkøbt korn: Tons i budget 2023: 466

233,0

Kg pr. dag

638

Indkøbt korn (Gennemsnitspris budget 2023: 2,43 kr.)

2,43 kr. pr. kg

Øre. pr. EKM

16,7

Proteinfodermidler

Sojaskrå: Tons i budget 2023: 163

163,0

Kg pr. dag

447

Sojaskrå (Gennemsnitspris budget 2023: 5,81 kr.)

5,81 kr. pr. kg

Øre. pr. EKM

27,9

Rapskager: Tons i budget: 657

325,0

Kg pr. dag

890

Rapskager (Gennemsnitspris budget 2023: kr.)

3,01 kr. pr. kg

Øre. pr. EKM

28,8

C-blanding: Tons i budget: 466

233,0

Kg pr. dag

638

C-blanding (Gennemsnitspris budget 2023: 3,74kr.)

3,74 kr. pr. kg

Øre. pr. EKM

25,6

Mælkeerstatning: Tons budget 23: 3,8

3,8

Kg pr. dag

10

Mælkeerstatning (Gennemsnitspris budget 2023: 25,5 kr.)

25,5 kr. pr. kg

Øre. pr. EKM

2,9

Biprodukter

Øvrig biprodukter Totalomkostninger i budget 2023: 5.000kr.

5.000

Øre. pr. EKM

0,15

Andet eget foder

Grovfoder

Eget kløvergræssilage: FEN budget i 2023: 660.000

660.000

FEN pr. dag

1.808

Eget kløvergræssilage (Gennemsnitspris budget 2023: 1,5kr.)

1,5 kr. pr. FEN

Øre. pr. EKM

29,1

Afgræsning: FEN budget i 2023: 41.750

41.750

FEN pr. dag

114

Afgræsning (Gennemsnitspris budget 2023: 1,0 kr.)

1 kr. pr. FEN

Øre. pr. EKM

1,2

Majsensilage: FEN budget i 2023: 800.000

800.000

FEN pr. dag

2.192

Majsensilage (Gennemsnitspris budget 2023: 1,25 kr.)

1,25 kr. pr. FEN

Øre. pr. EKM

26,6

Indkøbt majsensilage: FEN budget i 2023: 234.000

234.000

FEN pr. dag

641

Indkøbt majsensilage (Gennemsnitspris budget 2023: 1,25 kr.)

1,25 kr. pr. FEN

Øre. pr. EKM

8,6

234.000

Pris pr. FEN overført

1,29 kr. pr. FEN

Mineraler og vitaminer

Mineraler og vitaminer: Totalomkostninger i budget 2023: 200.000kr.

200.000

Øre, pr. EKM

5,9

Dyreindtægter

Salg af køer: budget 2023: 92 stk.

92

Kr. slagteko (Gennemsnitspris budget 2023: 8.499kr.)

8.499 kr. pr. kg

Øre, pr. EKM

-23,0

Rest salg af dyr: budget 2023: 750.000 kr.

750.000

Øre, pr. EKM

-22,1

Dyreomsætning: budget 2023: -110.000kr.

-110.000

Øre, pr. EKM

3,2

Øvrig indtægter: budget 2023 i driftsgren 37.500kr. ⓘ

37.500

Øre, pr. EKM

-1,1

Øvrig stykomkostninger

Dyrlæge og medicin: budget 2023: 160.000kr.

160.000

Øre, pr. EKM

4,7

Øvrig stykomk.: budget 2023: 780.000 kr.

780.000

Øre, pr. EKM

22,9

Kapaciteter

El: kWh budget i 2022: 436.600 kWh. 100 % fordelt til stald

210.000

kWh pr. dag

575

El (Gennemsnitspris budget 2023: 1,8 kr.)

1,8 kr. pr. kWh

Øre, pr. EKM

11,1

Diesel: Liter budget i 2022: 37.100 l & 59% af fordelt til stald

16.000

Liter pr. dag

44

Diesel (Gennemsnitspris budget 2022: 5,9 kr.)

5,9 kr. pr. liter

Øre, pr. EKM

2,8

Maskinstation.: Omk i driftsgren budget 2023: 30.000

30.000

Andel af mask. fordelt i driftsgren i 2022

4 %

Øre, pr. EKM

0,9

Lønsmk.: Løn i driftsgren budget 2023: 1.100.000

1.100.000

Ejerlønsmk.: Baseret på 2022: 325.000

325.000

Andel af lønsmk. fordelt i driftsgren i 2022

89 %

Øre, pr. EKM

41,9

Vedligehold.:Omk i driftsgren budget 2023: 550.000

550.000

Andel af vedl. fordelt i driftsgren i 2022

0 %

Øre, pr. EKM

16,2

Øvrig kapaciteter.:Omk i driftsgren budget 2023: 315.000

315.000

Andel af øvg. fordelt i driftsgren i 2022

65 %

Øre, pr. EKM

9,3

Kapital

Kapital bundet i mælkeproduktion

18.000.000

Rente af gæld. Budget 2023 3,9%

- 3,90 + %

Krav til forrentning af egenkapital: Krav BC 2022 2 %

- 2,00 + %

Øre. pr. EKM

16,2

Afskrivninger i mælkeproduktion Budget 2023: 2.230.000kr.

1.150.000

Andel af afsk. fordelt i driftsgren i 2021

88 %

Øre. pr. EKM

33,8

Resultater

Foderpris

1,85 kr. pr. EKM

El, diesel & arbejdsomkostninger

0,56 kr. pr. EKM

Fremstillingspris mælk

3,02 kr. pr. EKM

Ændring i fremstillingspris i forhold til Business Check 2022

-0,56 kr. pr. EKM

Leveret EKM Budget 2023: 6.673.170

- 3.400.000

Energi

6,04 Mj pr. EKM leveret

Ændring i Mj pr EKM i forhold til budget

0,00 MJ pr. EKM Leveret

Samlet oversigt

Pris pr. EKM leveret. Budget 2023: 3,73

- 3,73

Resultat pr. EKM leveret

0,71 kr. pr. EKM Leveret

Samlet resultat, mælkeproduktion

2.430.088 kr.

Samlet resultat, mælkeproduktion ekskl. ejerløn og egenkapitalsforrentning

2.834.288 kr.

Powered by

CALCONIC

[More calculator widgets](#) [Knowledge base](#)

SEGES
INNOVATION

SEGES Innovation

Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N

T: +45 8740 5000 - F: +45 8740 5010 - E: info@seges.dk

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov. SEGES er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende notatets informationer.